

Comentariul operei Ciocoi vechi si noi scrisa de Nicolae Filimon - a patra parte

N. Filimon ne infatiseaza - asa cum se observa chiar din titlul romanului - doua tipuri de "ciocoi": "ciocoi vechi" si "ciocoi noi".

Tipul "ciocoiului vechi" este reprezentat, in roman, de Andonache Tuzluc, grec din Fanar, venit in Tara Romaneasca in suita domnitorului fanariot, Caragea. Numele propriu este de provenienta turceasca si sugereaza o origine joasa umila. Toti arivistii isi incep ascensiunea de jos. Andonache Tuzluc isi incepe ascensiunea de la umila slujba de "cihodar", reusind sa se ridice - asa cum ne spune scriitorul - printr-un "mare talent de intriga si lingusire", dar si prin favorurile fiicei domnitorului, domnita Ralu.

Ajunge, mai intai, "vel-camaras". Prin jaf si furt, aduna mosii dupa mosii, reusind sa se ridice pana la rangul de "mare postelnic", asa cum il gasim la inceputul romanului. O singura dorinta mai avea ciocoiul fanariot sa se casatoreasca cu Maria fiica Banului C... (Filimon nu ne da numele intreg al acestui personaj), boier roman, de vita veche. Prin aceasta, Andonache Tuzluc ar fi patruns intr-o lume a elitelor boierimii romanesti.

Dar, aceasta ultima dorinta nu i se va realiza, niciodata. Cu tot caracterul sau abject, "ciocoiul vechi" mai are, insa si unele slabiciuni umane: o iubeste pe Chera Duduca (aventuriera grecoaiaca frivola si lipsita de scrupule), pe care o ia drept "tiitoare" si careia ii satisface toate capriciile, cu care cheltuiește ca un nebun, imprumutand sume mari de bani cu dobanda de la camatarul evreu, ascuns sub nume grecesc, Chir Costea Chiorul, personaj odios, tipic balzacian. Deci, Andonache Tuzluc mai este capabil de momente de generozitate si se dovedeste prea naiv si prea credul, in raporturile sale cu Dinu Paturica subalternul sau, caruia i-o incredinteaza pe Chera Duduca. Dinu Paturica prin intelegere cu Chera Duduca si bogasierul Chir Costea Chiorul isi mineaza sistematic stapanul, care este adus in sapa de lemn. Dinu Paturica ii da lovitura de gratie lui Andonache Tuzluc, insotindu-se cu Chera Duduca. Andonache Tuzluc isi pierde mintile.

N. Filimon este un mare creator de atmosfera. Prozatorul a reusit sa evoce, cu mult talent literar, atmosfera epocii fanariote. Scena in care boierii, in costume orientale, danseaza dupa moda occidentala este o veritabila stampa de epoca semnificativa pentru amestecul de Orient si Occident, al unui Bucuresti balcanic si oriental. Spiritul stiintific al autorului se manifesta adeseori. N. Filimon merge pana la reconstituirea, in detalii, a epocii. Capitole intregi din roman sunt construite pe baza unei cercetari de arhiva (cum sunt cele dedicate institutiilor, muzicii si coregrafiei in Tara Romaneasca). Lexicul este de o mare savoare saturat de grecisme si turcisme, contribuind la realizarea culorii epocii fanariote.

Impresia de obiectivitate este afectata uneori, de comentariile autorului. Cu alte cuvinte, "Vocea auctoriaia" - ca sa recurgem la limbajul modern, structuralist - isi spune cuvantul.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Ciocoii vechi si noi de N. Filimon este un roman care nu si-a pierdut actualitatea, o mare izbanda a prozei realiste romanesti.